

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VIII na oceną śródroczną i roczną w roku szkolnym 2026/2027

Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
OCENA ŚRÓDROCZNA					
U ŹRÓDEŁ FILOZOFII					
<i>1. Co to jest filozofia?</i>	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	* przygotowuje kineograf (flipbook) pt. „Filozofia” lub „Filozof”
<i>2. Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej „W zatrząsieniu”.</i>	* omawia treść wiersza * wybiera ilustracje pasujące do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór * tworzy piktogram do wybranej strofy	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej * wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego * rozpoznaje odmianę liryki	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Wisławy Szymborskiej
<i>3. Czym jest kolokwializm?</i>	* omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od innych wypowiedzi	* zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe	* ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach * analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe	* tworzy „Ilustrowany słownik najczęściej używanych kolokwializmów”
<i>4. Poznajemy poglądy Sokratesa.</i>	* omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi	* na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną	* podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony	* redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną	* przygotowuje informacje na temat Sokratesa i znanych maksym filozofa

	Sokratesa	* wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia	Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym	rzeczywistością	
5. Jak się wypowiadać publicznie?	* zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy	* wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy	* przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy	* obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów	* przygotowuje informacje na temat słynnych mówców
6. Gorzka refleksja o życiu w utworze <i>Metrodorosa</i> .	* omawia znaczenie słowa: medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta	* wypowiada się na temat rozważań podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło malarskie do wiersza	* podaje argumenty uzasadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia	* tworzy dla rodziców kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu	* przeprowadza wywiad z urodzonym optymistą
7. Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel”.	* przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań * odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb	* zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki * podaje informacje na temat rzeźby	* formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór	* redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby Kaliope	* przygotowuje informacje na temat twórczości Rodina
8 – 9. Powtórzenie wiadomości ze składni.	* dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone * wskazuje równoważnik zdania	* określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami	* przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń	* bezbłędnie dokonuje analizy wszystkich typów wypowiedzeń (ze względu na ich budowę)	
10 – 11. Przećwicz przed egzaminem – ćwiczenia sprawdzające.	* omawia treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny; wymienia czasowniki, które go wskazują * określa rodzaj literacki * omawia tekst zagadki	* analizuje znaczenie czasownika w połączeniu z innymi zwrotami * nazywa uczucia towarzyszące poznawaniu człowieka * uzupełnia tabelę częścią-	* podaje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy * układa zdania różnego typu z utworzonymi związkami * nazywa zjawiska	* charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu, wykorzystując wnioski z poprzednich zadań	

	Sfinksa	mi mowy, informującymi o zachowaniach podmiotu lirycznego w różnych porach dnia	fonetyczne		
<i>12. Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we fragmencie „Małego Księcia”.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje narratora	* opisuje świat przedstawiony przez narratora * porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu	* redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Księżę rozwija wypowiedzianą myśl	* wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci	* wypowiada się na temat dalszych przygód Małego Księcia
<i>13. Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.</i>	* omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek	* układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie	* tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia	* porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywającą się we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Seneki i stoików * wykonuje projekt plakatu pt. „Stoicki spokój”
<i>14 – 15. Redagujemy CV. Jak napisać list motywacyjny?</i>	* zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego	* tworzy CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady	* w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny	* w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze CV i list motywacyjny	
<i>16. Szczęśliwe życie według Epikura.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę	* nadaje tytuły akapitom * zgodnie z poleceniem analizuje poszczególne akapity	* formułuje ocenę wybranej wskazówki Epikura	* porównuje filozofię stoików i epikurejczyków; wyraża swoją ocenę	* przygotowuje informacje na temat nowoczesnych stylów życia związanych ze szczęściem (hygge, lagom, ikigai)
<i>17 – 18. Refleksje na</i>	* przedstawia treść	* omawia funkcje elemen-	* na osi czasu przedstawia	* przygotowuje ulotkę	* pisze fraszkę

<i>temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.</i>	prze czytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów	tów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społeczno-ściowych zawierający radę życiową stoików	wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układu życiowe rady stoików i epikurejczyków	reklamową promującą miejsce „Pod lipą” * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi	na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego
<i>19 – 20. Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie.</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań	* określa typy zdań złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań	* do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy	
<i>21 – 22. Co potrafię przed egzaminem?</i>	* omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań	* za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie”	* redaguje opis sytuacji * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla	
<i>23. Co jest potrzebne cynikowi do szczęścia?</i>	* wymienia najważniejsze informacje dotyczące Diogenesa * omawia treść przeczytanych tekstów	* wymienia elementy dotyczące wszystkich utworów * rozpoznaje anegdotę	* wypowiada się na temat poglądów Diogenesa, podając odpowiednie cytaty * tworzy „receptę na szczęście”	* tworzy krzyżówkę, w której hasłem będzie słowo: cynik	* wyraża swoją opinię na temat scenariuszy kolegów
<i>24. Obraz „Diogenes szukający uczciwego</i>	* opisuje obraz i nazywa jego rodzaj	* interpretuje obraz * wypowiada się na temat	* odczytuje wspólny sens fraszki i anegdoty	* uwspółcześnia anegdotę o Diogenesie	* pisze rozprawkę na temat: „Mieć czy

<i>człowieka” ilustracją dnia z życia filozofa.</i>		zachowania młodzieńca (autoportretu artysty)	o Diogenesie	* redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie	być?”
<i>25. Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach	
<i>26. Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość.</i>	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy legendy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaury	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem * próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami	* przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą wybranych świętych
<i>27. Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.</i>	* wyszukuje najważniejsze informacje w biogramie świętego * opisuje obraz, wymieniając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symboliczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei * przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu	* redaguje ilustrowaną baśń o przesłaniu ekologicznym
<i>28. Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe	

29. <i>Związek filozofii i gramatyki. Analiza i interpretacja wiersza Jarosława Rymkiewicza.</i>	* omawia treść wiersza * wymienia pytania, które zadaje podmiot liryczny * podaje przykłady części mowy	* określa tematykę i problematykę utworu * swoimi słowami zapisuje spostrzeżenia poety * wyraża opinię na temat wiersza	* wymienia zagadnienia, które łączą język z filozofią * określa formę wypowiedzi podmiotu lirycznego, analizując zabiegi kompozycyjne	* wyjaśnia znaczenie sentencji * wypowiada się na temat relacji między regułami języka a rzeczywistością	* parafrazuje utwór, wykorzystując jako temat inną część mowy
30. <i>Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczęściu?</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu * wypowiada się na temat komentarzy narratorki	* ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących ludzkie wyobrażenia o szczęściu	* wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie wyobrażenie o szczęściu * redaguje wypowiedź na temat tego, co uważa za bezcenne	* redaguje opowiadanie, w którym przedstawi siebie za 10 lat
31. <i>Przygotowujemy się do pisania autocharakterystyki.</i>	* w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę	* analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki	* pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania	* redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)	* projektuje stronę internetową, na której dokona autoprezentacji
32. <i>Omówienie utworu Woody’ego Allena „Moja Apologia”.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny * pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu	* przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny	* wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów	* pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki	
33. <i>Jakie prawdy życiowe</i>	* rozpoznaje aforyzm	* omawia treść bajek	* ustala, do których	* wyszukuje aforyzmy w	* przygotowuje

kryją w sobie aforyzmy?	* wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	tekstów nawiązują podane aforyzmy	znanych pieśniach, fraszkach, bajkach	„Klasową Księgę Aforyzmów”
34. Jaką rolę może odegrać znajomość kontekstu filozoficznego? <i>Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku” Józefa Tischnera.</i>	* omawia treść wysłuchanego tekstu * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji	* opowiada historię bohatera * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną	* omawia tekst, wykorzystując kontekst filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny * wyszukuje w tekście informacje	* redaguje opowiadanie o przygodach innego filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)	* pisze charakterystykę postaci podobnej do wybranego filozofa * przedstawia inny fragment „Historii filozofii po góralsku”
35. Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew Herbert „Pan Cogito a perła”.	* na podstawie definicji podaje symboliczne znaczenie perły * omawia treść tekstu * nazywa wrażenia	* wskazuje elementy świata przedstawionego * określa temat wspomnień	* wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości przez bohatera * ocenia postać z różnych perspektyw * podaje odpowiednie cytaty	* wyjaśnia przenośny sens sentencji w kontekście utworu * interpretuje tytuł	* wypowiada się na temat zdjęć przedstawiających joginów z klasztoru Szaolin w kontekście utworu Z. Herberta
36 – 37. Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	* przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literacki * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika	* charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną	* omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * ocenia funkcję komizmu	* objaśnia znaczenie wyrażen * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanim tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych	
38 – 39. Powtórzenie wiadomości na temat imiesłownego równoważnika zdania.	* rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowny równoważnik zdania	* wskazuje wypowiedzenia z imiesłownym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań	* przekształca zdania z imiesłownym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych	

40 – 41. Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”.	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego	
42 – 43. Co potrafię przed sprawdzianem?	* omawia treść przeczytanego wiersza * wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi	* wypowiada się na temat ważnego elementu nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem	* zapisuje pytania filozoficzne, na które można znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka	* analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie	
WARTOŚCI I WYBORY					
44. Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt. „Człowiek i zdrowie”.	* omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu	* wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki * omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej	* formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia	* redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania, lub ulotkę informacyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować	* przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia lub nagrywa krótki film promujący takie zachowania
45. O co walczy bohater powieści Kazimierza Szymeczki pt. „Tetrus”?	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater, i w jaki sposób na nią reaguje	* ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania	* prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność nie przeszkodziła w realizacji marzeń	* konfrontuje doświadczenia bohatera literackiego z rzeczywistością
46. Piszemy artykuł do gazetki szkolnej.	* prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór	* wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania	* interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki	* przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie	* ocenia artykuły przygotowane przez kolegów

	* przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki	tekstu publicystycznego		i rozwojowi własnej osobowości	
47. Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”.	* wyodrębnia i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki	* przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu	* porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów	* wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?”	* tworzy komiks na podstawie piosenki * pisze kolejną zwrotkę piosenki
48. Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem?	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego	* przedstawia bohaterów i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu	* wskazuje cechy eposu w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie	* przedstawia historię wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja”	* przygotowuje prezentację na wybrany temat: „Czy Homer istniał naprawdę?” lub „Starożytna Troja na terenie dzisiejszej Turcji”
49 – 50. Analiza wypowiedzi wielokrotnie złożonych.	* rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań	
51. Redagujemy rozprawkę.	* omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny	* do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty	* pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu	* pisze rozprawkę na dowolny temat	
52 – 53. Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.	* omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki * podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą	* określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słuszność wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że	* porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związek frazeologiczny mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa	* pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego do tematyki wiersza	

		rozwój jest ważną wartością dla człowieka	rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych		
54. Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek człowiekowi”.	* omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza	* określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza i określa ich funkcję	* analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słownotwórstwa * tworzy listę zasad lub apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu	* pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecznych	* przygotowuje informacje na temat symboliki wilka
55. Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych.	* rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przykłady łamania norm językowych w wypowiedziach publicznych	* analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka	* koryguje błędy językowe w komiksie * razem z kolegą przygotowuje scenkę przedstawiającą oficjalną sytuację i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej	* redaguje wypowiedź na temat wolności słowa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania norm grzecznościowych	* przygotowuje ulotkę skierowaną do rówieśników, promującą zasady kultury mówienia w miejscach publicznych
56. Cechy i funkcje reportażu.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł	* omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatunkowe w przeczytanym tekście	* wypowiada się na temat funkcji przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat publikacji dziennikarskich podejmujących ważne zagadnienia	* pisze notatkę na temat organizacji niosącej pomoc ludziom * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż przedstawiający osoby zaangażowane w życie szkoły	* przygotowuje reportaż lub fotoreportaż na temat osób pozytywnie wyróżniających się w lokalnej społeczności
57. Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka?	* omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu	* streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów	* bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza	* redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkudzaniową wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi	* przedstawia nazwy organizacji pożytku publicznego, które prężnie działają w środowisku lokalnym

58. „Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej.	* omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia	* charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza	* prezentuje swoje prze-myślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej	* przedstawia szczególne informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji	* redaguje epitafium poświęcone Ludwice Wawrzyńskiej
59. Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.	* przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej, podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy	* określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej	* wypowiada się na temat ekranizacji „Quo vadis”	* opisuje wybrany kadr z zastosowaniem dwóch pojęć charakterystycznych dla sztuki filmu	
60. Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.	* wyjaśnia znaczenie zwrotów * opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego	* ustala funkcję dialogów w utworze * wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu	* interpretuje wypowiedź bohatera * omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów	* wypowiada się na temat roli grupy w życiu człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki	
61. Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych.	* opisuje wybrany plakat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach	* wymienia powody sięgania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne	* wypowiada się na temat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną	* redaguje notatkę interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem	
62. Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”.	* omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * pisze tekst do koguta, że warto być sobą	* przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę koguta	* dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię * redaguje opowiadanie inspirowane przeczytanym tekstem	* przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera i wyjaśnia powody swojego zachowania	* przygotowuje prezentację multimedialną składającą się z plakatów cyrkowych polskiej szkoły plakatu
63. Ćwiczenia kompozy-	* omawia wiadomości	* gromadzi słownictwo	* charakteryzuje dwóch	* pisze pracę z elemen-	

<i>cyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci. Piszemy charakterystykę porównawczą.</i>	na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów	bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp.	tami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego	
<i>64 – 65. Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników w didaskaliach	* opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego	* nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem	* omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności	
<i>66. Poetyckie rozważania na temat oceniania innych w wierszu Mariana Hemara pt. „Teoria względności”.</i>	* dzieli wyrazy na synonimy i antonimy * omawia treść wiersza * bierze udział w dyskusji na temat sposobów oceniania zachowania ludzi	* na podstawie tekstu wskazuje, co stanowi kryterium oceniania ludzi * omawia budowę wiersza	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne * wymienia i omawia zastosowane w wierszu zabiegi językowe * wyjaśnia znaczenie ostatnich strof	* wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza	
<i>67. Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie	* gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera	* wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów	* wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi	* przygotowuje informacje na temat narodzin ustrojów totalitarnych (faszyzmu i nazizmu)
<i>68 – 69. Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”.</i>	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego	

	utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady gatunków publicystycznych	* objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki		
70 – 71. <i>Samodzielna praca z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia”.</i>	* omawia treść tekstu * wskazuje właściwy gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień	* przedstawia budowę tekstu * określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe	* cytuje fragmenty, w których osoba mówiąca utożsamia się z adresatem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń	* poprawia błędy w zdaniach i pisze zgodnie z zasadą interpunkcyjną	
OCENA ROCZNA					
KONFLIKT I POJEDNANIE					
72. <i>Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza.</i>	* dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wybranymi związkami * wykonuje ilustrację do tekstu	* omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym znaczeniu	* zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiedziane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie metafory * podaje kontrargumenty do stanowiska autora wiersza	* podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady słów, które usunąłby z języka polskiego lub słów, które lubi słyszeć bądź są inspiracją	* pisze parafrazę wiersza z odmiennym przesłaniem
73. <i>Słowa, które warto ocalić od zapomnienia. Archaizmy i archaizacja.</i>	* opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu	* wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach * tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami	* uwspółcześnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata	* przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom	* wypowiada się na temat tworzenia tekstów przez współczesnych twórców, wykorzystujących w utworach zabieg archaizacji
74. <i>Treść i zakres znaczeniowy wyrazów.</i>	* omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste	* uzupełnia proste schematy brakującymi terminami	* do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na	

	przykłady według rosnącej treści wyrazu			zajęciach	
75. Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”.	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora	* opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości	* wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe	* omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie	* wyszukuje informacje na temat pieśni protestu i znanych utworów reprezentujących ten gatunek
76. Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki.	* omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji i nietolerancji we współczesnym świecie	* analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu * układa zdania z wyrazami z krzyżówki	* wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza	* wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach	* na podstawie wybranych artykułów z prasy lub internetu pisze tekst podejmujący problem tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie
77 – 78. Uczymy się pisać recenzję.	* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał	* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające	* pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej	* pisze recenzję filmu, którego nie poleciłby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)	* tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników
79 – 80. Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklasisty.	* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat	* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań	* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się	* podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów * pisze rozprawkę na	

		* podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło	odpowiednim cytatem	wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem	
81. Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya.	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną	* opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru	* wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów	* wypowiada się na temat ogólnoludzkiego, uniwersalnego charakteru opowiadania
82. Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana.	* omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu	* wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie	* analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy	* prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie
83. Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona Białoszewskiego.	* omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, odwołując się do treści tekstu	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzi	* przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości powstania	* przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego	* prezentuje inne fragmenty omawianego utworu
84. Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze” Melchiora	* wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin” w kontekście rzeczywistości	* analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja	* korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu	* porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną,	* wypowiada się na temat całego utworu

Wańkowicza.	wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy	i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście	* opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę	którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny)	
85. „Elegia o... (chłopcu polskim)” jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę.	* omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca	* prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji	* określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu	* omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec”	* przygotowuje informację na temat Pokolenia Kolumbów
86. Ofiarność wobec ojczyzny ukazana w wierszu Jana Lechonia pt. „Przypowieść”.	* omawia sytuację liryczną w wierszu * wypowiada się na temat bohaterów lirycznych	* porównuje postawy bohaterów lirycznych * interpretuje ich wypowiedzi * opisuje wspomnienia żołnierza	* wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej * objaśnia tytuł wiersza * wymienia cechy przypowieści jako gatunku literackiego i wskazuje je w omawianym utworze	* redaguje tekst na temat nauki moralnej zawartej w wierszu * prezentuje wiedzę na temat udziału Polaków w walkach poza granicami kraju	* wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu i wykorzystywania symboli narodowych w modzie, popkulturze lub na temat współcześnie prowadzonych operacji pokojowych przez polskie Siły Zbrojne
87 – 88. Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	* omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza	* omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i	* określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy	* omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat	

	* podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych	określając ich funkcje	* wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną		
89. <i>Piszemy podania.</i>	* omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru	* poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst	* pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania	* wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu	
90. <i>Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów.</i>	* opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój	* interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie	* wypowiada się na temat wpływu artystów na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi * przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie	* wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na mapie	* podaje i omawia przykłady tekstów kultury, będących apelem o przestrzeganie praw człowieka, pokoju, wolności, bezpieczeństwa * pisze utwór poetycki będący apelem o pokój na świecie
91. <i>Charakterystyka wybranych stylów.</i>	* omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu	* dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu	* omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie	* przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich	* wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek
92. <i>W jaki sposób bohater książki Melchiora Wańkowicza uniknął bratobójczej walki?</i>	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje fotografię	* opisuje sytuację, w której znalazł się bohater tekstu * opisuje i ocenia postawę bohatera unikającego powołania do wojska	* wypowiada się na temat stosunku bohatera do wojny i porównuje z postawą Odyseusza, który znalazł się w podobnej sytuacji	* ocenia humorystyczny sposób przedstawienia zdarzeń * wypowiada się na temat osób celowo unikających służby wojskowej	* wypowiada się na temat pacyfizmu i propagatorów tej idei
93. <i>Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „Na wieży Babel” Wisławy</i>	* omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi	* wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi	* omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując	* wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w	* konfrontuje tematykę wiersza z otaczającą rzeczywistością

<i>Szyborskiej.</i>	* dzieli się wrażeniami na temat tekstu * opisuje zdjęcie	* przypomina treść biblijnej opowieści o wieży Babel * interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza	- o zabiegu graficznym, kompozycyjnym wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi	kontekście omawianego tematu	
<i>94. W jaki sposób się bronić przed manipulacją?</i>	* wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji	* dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu	* analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe	* podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów	* wyszukuje reklamę, w której zastosowano manipulację; omawia ten zabieg * przygotowuje informację na temat reguł Cialdiniego
<i>95. Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości.</i>	* opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm * stopniuje przymiotniki	* rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym	* wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu	* podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych	
<i>96. Jak walczyć z cyberprzemocą?</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu	* interpretuje grafikę * dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki	* wskazuje adresata, cel, intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku	* tworzy tekst o charakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą	* tworzy projekt reklamy społecznej, której celem jest przeciwdziałanie cyberprzemocy
<i>97. Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego.</i>	* omawia treść wiersza * opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej	* określa czas, miejsce, wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze	* analizuje kompozycję wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący	* interpretuje metaforyczny sens utworu * omawia środki retoryczne	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat KL Auschwitz

			z miejscem masowej zagłady		
98 – 99. Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”.	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków poetyckich	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza	
100 – 101. Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem.	* omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu	* analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl	* interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika * dobiera zdania do wykresów	* porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard	
CZŁOWIEK I SZTUKA					
102. Artysta jako kreator w wierszu „Radość pisania” Wisławy Szymborskiej.	* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza	* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne	* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem	* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”
103. Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy.	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów, określa temat i główną	* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej twórczości,	* interpretuje wypowiedzi artysty * udziela odpowiedzi na	* redaguje notatkę, wykorzystując informacje zebrane podczas zajęć	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości

	myśl utworów * opisuje wybrane dzieło	wskazując elementy wspólne i różnice	pytania związane z tekstem	* wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana arcydzieła	Michała Anioła lub Vincenta van Gogha
104. Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora	* przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu	* wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe i podaje tytuły takich dzieł	* analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczekiwań odbiorców sztuki i granic schlebienia gustom publiczności	* wyszukuje informacje na temat znanych polskich reżyserów, ważnych w ich karierze filmów i nagród, które otrzymały
105. Czym jest prawdziwe aktorstwo?	* omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora	* zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową	* omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka	* przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?” * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w rolę bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór	* wykonuje projekt strony internetowej polskich festiwali teatralnych i filmowych
106 – 107. Przyjaźń wystawiona na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy.	* opisuje przedstawioną na rysunku sytuację * omawia treść tekstu * wymienia bohaterów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki	* przygotowuje prezentację wybranego bohatera, odwołując się do cytatów * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego źródło	* opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę artysty dziełem sztuki	* redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg dramatu dotyczący wybranego tematu * opisuje dowolną reklamę * określa cechy dzieła sztuki	* przygotowuje informacje na temat minimalizmu w sztuce i artystów reprezentujących ten nurt
108. Między poezją a	* zapisuje kilka określeń	* opisuje obraz Leonarda	* redaguje „wiersz pięciu	* wypowiada się na temat	* przygotowuje infor-

<i>malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie.</i>	dotyczących wybranego dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację	da Vinci i tworzy opowiadanie inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty	zmysłów” do wybranego obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi	nadużywania w języku polskim tzw. modnych słów	macje na temat obrazu „Mona Lisa” * pisze fragment powieści kryminalnej inspirowany owianym tajemnicą obrazem L. da Vinci
<i>109. Reklama, czyli sztuka manipulacji.</i>	* redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy zamieszczone w tekście	* opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł odwołania się do dzieła sztuki	* prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę”	* wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym	* przygotowuje (po konsultacji z nauczycielem) prezentację zawierającą reklamy odwołujące się do świata sztuki
<i>110. Dialog z różnymi konwencjami w komiksie „Przygody Jerzego”.</i>	* omawia treść komiksu * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu	* charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów	* przedstawia wykreowane przez autorów relacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji	* wyraża zdanie na temat niezależności artysty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji	* wypowiada się na temat filmów, gier komputerowych wykorzystujących efekt gry z konwencją
<i>Pozostałe godziny przeznaczone zostaną na: analizę lektur, ćwiczenie czytania ze zrozumieniem, sprawdziany i ich omówienie, próbne egzaminy, powtórzenia oraz analizę arkuszy egzaminacyjnych</i>					
LEKTURY OMAWIANE W KLASIE ÓSMEJ (terminy i kolejność analizowanych lektur ustalona zostanie z uczniami).					
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	* omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów	* wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje	* wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment	* analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenałem w postaci komiksu (wskazuje	* w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury

		sabotażowe i dywersyjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej	przedstawiający Akcję pod Arsenałem w kontekście zwycięstwa lub porażki	podobieństwa i różnice)	
Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” księgi: I, II, IV, X, XI, XII	* wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich pochodzenia, znaczenia, roli itp. * opowiada treść wybranej książki * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu	* wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza * układa chronologiczny plan wydarzeń * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu	* wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epopeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury * wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje	* analizuje treść „Epilogu” * uzupełnia mapę Soplicowa i okolic * pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranej postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz okoliczności powstania „Pana Tadeusza” * wypowiada się na temat filmowej wersji epopei i pisze recenzję * tworzy komiks na podstawie wybranej książki
Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” (fragmenty)	* omawia treść lektury * przedstawia swoje	* omawia dosłowne i przenośne znaczenie	* omawia pochodzenie społeczne, warunki, styl	* tworzy profile internetowe bohaterów	* przygotowuje informacje na temat życia i

	wrażenia * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy historyczne i fikcyjne * tworzy rodzinę wyrazów: chrześcijaństwo, pogaństwo, miłość * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * określa rodzaj narracji * zachęca kolegów do zwiedzania Rzymu, używając dwóch argumentów	tytułu * wskazuje wątek główny i poboczne * dzieli bohaterów na pogan i chrześcijan, postaci historyczne i fikcyjne * przedstawia historię miłości Ligii i Winicjusza * wymienia związki frazeologiczne ze słowem: miłość i układa z nimi zdania, odnosząc się do treści utworu * wyjaśnia związek grafik z powieścią * pisze opowiadanie o pobycie w starożytnym Rzymie	życia, wartości, zasady wyznawane przez ludzi reprezentujących dwa światy * przedstawia wpływ uczucia na obie postaci * ocenia zachowanie Nerona i wypowiada się na temat weny twórczej artysty * omawia symboliczne znaczenie poszczególnych grafik związanych z powieścią * redaguje charakterystykę wybranego bohatera * przygotowuje folder reklamowy poświęcony wycieczce do Rzymu	powieści * przygotowuje streszczenie legendy o założeniu Rzymu * opisuje wieczne miasto przed pożarem i po nim * omawia strukturę społeczną Rzymu * wyjaśnia zwrot: arbiter elegantiarum i w tym kontekście opisuje Petroniusza * redaguje opowiadanie twórcze przedstawiające dalsze losy Ligii i Winicjusza	twórczości Henryka Sienkiewicza; źródeł inspiracji, genezy utworu oraz przyznanej mu Nagrody Nobla * przygotowuje prezentację multimedialną składającą się ze zdjęć miejsc akcji przedstawionych w powieści
Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” (fragmenty)	* omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: syzyfowa praca * przygotowuje „lekturę w pudełku”	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrznych wybranego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji	* charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te informacje z wiedzą o szkole współczesnej * ocenia postawę młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordona” w kontekście sytuacji opisanej	* wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się do mitologicznej historii	* omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu

			w powieści		
Ernest Hemingway „Stary człowiek i morze” (lektura uzupełniająca)	* omawia treść przeczytane- go tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera	* charakteryzuje głównego bohatera * określa rodzaj narracji i gatunek * układa ramowy plan wydarzeń	* omawia problematykę utworu * wskazuje zwrot akcji * podaje przykłady innych bohaterów literackich, którzy wykazali się niezlomnością i siłą ducha	* omawia przesłanie utworu * wypowiada się na temat stosunku bohatera do innych osób (jego relacji z Manolinem) * ocenia wpływ proble- mów na zachowanie bohatera * formułuje wnioski	* pisze reklamę lub recenzję utworu * wymienia inne utwory poruszające podobną problematykę * zna genezę utworu

Opracowanie na podstawie materiałów udostępnionych przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe

Sposoby sprawdzania osiągnięć:

- sprawdziany sumujące po zakończonym dziale (nie więcej niż dwa w półroczu);
- testy znajomości lektury (po każdej przeczytanej książce);
- sprawdziany lub kartkówki z gramatyki (przynajmniej jedna w półroczu);
- próbny egzamin (przynajmniej jeden w półroczu);
- kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub odpowiedzi ustne (przynajmniej jedna w półroczu);
- testy powtórzeniowe (przynajmniej jeden w półroczu).

Ponadto uczeń może otrzymać ocenę za aktywność w czasie lekcji oraz udział w konkursach o tematyce polonistycznej. Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji, że jest nieprzygotowany raz w ciągu półrocza, zapis ten nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek, testów znajomości lektury i nie obowiązuje na dwa tygodnie przed końcem półrocza i końcem roku. Uczeń ma możliwość poprawy oceny do dwóch tygodni w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Poprawa oceny jest możliwa tylko raz. Stopień uzyskany podczas poprawy wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszego stopnia i jest on decydujący przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

Tryb uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń, starający się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, pisemnie informuje o tym nauczyciela tych zajęć (ze wskazaniem stopnia, o jaki się ubiega) nie później niż następnego dnia po zapoznaniu uczniów z ocenami przewidywanymi.
2. Uczeń może się starać o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, jeżeli skutecznie korzystał z możliwości poprawy ocen bieżących w ciągu roku szkolnego.
3. Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem w obecności jego rodziców nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną lub wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań.
4. Ustalona w tym trybie przez nauczyciela roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.